
SPREJETA BESEDILA

P9_TA(2019)0074

Haiti

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 28. novembra 2019 o Haitiju (2019/2928(RSP))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju prejšnjih resolucij o Haitiju, zlasti z dne 19. januarja 2011 o razmerah na Haitiju leto po potresu: humanitarna pomoč in obnova¹ in z dne 8. februarja 2018 o suženjstvu otrok na Haitiju²,
- ob upoštevanju letnega poročila EU o človekovih pravicah in demokraciji v svetu za leto 2018, zlasti posodobljenega individualnega dela o Haitiju, ki ga je Svet sprejel 13. maja 2019,
- ob upoštevanju končnega poročila o misiji EU za spremljanje izvajanja priporočil po volitvah na Haitiju med 19. in 23. novembrom 2018,
- ob upoštevanju letnega poročila misije OZN za stabilizacijo na Haitiju (MINUSTAH) in visokega komisariata za človekove pravice o položaju človekovih pravic na Haitiju med 1. julijem 2015 in 31. decembrom 2016, ki je bilo objavljeno julija 2017,
- ob upoštevanju poročila misije MINUSTAH in visokega komisariata za človekove pravice o domnevnih kršitvah človekovih pravic z dne 13. in 14. novembra 2018 v predelu La Saline v Port-au-Princeu,
- ob upoštevanju splošnega rednega pregleda v zvezi s Haitijem, ki ga je Svet OZN za človekove pravice sprejel na svoji 34. seji 17. marca 2017,
- ob upoštevanju Mednarodnega pakta o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah, ki ga je generalna skupščina OZN sprejela 16. decembra 1966, katere država pogodbenica je Haiti,
- ob upoštevanju Sporazuma iz Cotonouja,
- ob upoštevanju Deklaracije OZN o človekovih pravicah,
- ob upoštevanju Konvencije OZN o otrokovih pravicah, katerega podpisnik je tudi Haiti,

---

¹ UL C 136 E, 11.5.2012, str. 46.

² UL C 463, 21.12.2018, str. 40.

- ob upoštevanju resolucije varnostnega sveta OZN št. 2476 (2019) z dne 25. junija 2019,
  - ob upoštevanju končnega poročila misije EU za opazovanje volitev iz leta 2015,
  - ob upoštevanju izjave podpredsednice Komisije/visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko v imenu Evropske unije o razmerah na Haitiju z dne 7. novembra 2019,
  - ob upoštevanju članka Amnesty International z dne 31. oktobra 2019 z dokazi o nesorazmerni uporabi sile proti protestnikom,
  - ob upoštevanju poročila o razmerah na Haitiju z dne 1. oktobra 2019, ki ga je pripravil Urad OZN za usklajevanje humanitarnih aktivnosti,
  - ob upoštevanju izjave delegacije Evropske unije na Haitiju z dne 28. maja 2019,
  - ob upoštevanju členov 144(5) in 132(4) Poslovnika,
- A. ker je vlada julija 2018 najavila odpravo subvencij, zaradi česar so se cene goriva zvišale tudi do 50 odstotkov, kar je privedlo do številnih protestov in najhujših državljskih nemirov v državi doslej; ker je bil ta ukrep odziv na varčevalne ukrepe, o katerih se je država februarja 2018 dogovorila z Mednarodnim denarnim skladom v zameno za 96 milijonov dolarjev posojil, s čimer naj bi državi pomagali plačati njen tuji dolg;
  - B. ker udeleženci demonstracij, ki so jih organizirali opozicijski voditelji, zahtevajo odstop predsednika Jovenela Moïseja zaradi nebrzdane inflacije, obtožb o sistematični vladni korupciji, ki bremenijo tudi nekdanjega predsednika Michela Martellyja, ter zaradi gospodarske in prehranske negotovosti, čemur preostali svet ne namenja velike pozornosti; ker so več kot leto dni trajajoče demonstracije proti korupcijskim škandalom v haitijskih javnih organih zahtevale že okoli sto žrtev in se neustavljivo širijo; ker je korupcija očitno endemična težava haitijske družbe in politike;
  - C. ker so varnostne sile proteste zatrlle z uporabo pravega streliva in solzivca; ker je po podatkih visokega komisariata OZN za človekove pravice februarja v protestih umrlo 41 ljudi, 100 pa jih je bilo ranjenih; ker je po njegovih zadnjih podatkih med 15. septembrom in 1. novembrom 2019 v podobnih protestih umrlo vsaj 42 ljudi, 19 so jih ubili organi kazenskega pregona, 86 pa je bilo ranjenih;
  - D. ker je Haiti že od marca 2019 brez vlade, kar ovira njegovo zmožnost za dostop do mednarodne finančne pomoči in posojil Svetovne banke; ker bo država od januarja 2020 ostala tudi brez parlamenta, saj oktobra 2019 niso bile izvedene parlamentarne volitve; ker je predsednik Moïse najavil ustavne spremembe, s katerimi bo okreпил pristojnosti predsednikovega kabineta;
  - E. ker kljub demonstracijam ni prišlo do nikakršnega pravnega ukrepanja; ker nekaznovanost v teh primerih in premajhna pozornost mednarodne skupnosti le še podžigata nasilje; ker dolgotrajna kriza še dodatno onemogoča dostop do zdravstvenega varstva, hrane, izobraževanja in podobnega ter vse pogosteje primanjkuje električne energije in goriva;
  - F. ker mnoge skupnosti po potresu leta 2010 še vedno nimajo dostopa do

elektroenergetskega omrežja in so za izpolnjevanje vsakodnevnih potreb odvisni od generatorjev; ker višje cene goriva le še bolj omejujejo njihove ekonomske možnosti;

- G. ker obstajajo verodostojni dokazi, da so policisti, oboroženi s polavtomatskimi puškami, med protesti uporabili pravo strelivo ter s tem kršili mednarodno pravo o človekovih pravicah in standarde o uporabi sile; ker so tarča stalnega nadlegovanja in fizičnih napadov tudi novinarji; ker je bil 11. oktobra 2019 v svojem avtomobilu ustreljen Néhémie Joseph, novinar radia Méga, ki je pokrival proteste, fotoreporterja agencije Associated Press Cheryja Dieu-Nalia so junija 2019 v lastnem avtomobilu ustrelili v obraz, isti mesec so prav tako v lastnem avtomobilu ustrelili poročevalca Radia Sans Fin Pétona Rospida, marca 2018 pa je izginil novinar Vladjimir Leagneur;
- H. ker pokol v predelu La Saline na obrobju prestolnice Port-au-Prince, kjer so oktobra 2018 samovoljno ubili 70 ljudi in posilili 13 žensk, in podobni dogodki še vedno ostajajo nekaznovani; ker je vlada ta pokol pripisala spopadam med tolpami; ker Organizacija ameriških držav (OAS) in misija OZN za pravosodno podporo na Haitiju na podlagi informacij, ki jih je zbrala Nacionalna mreža za človekove pravice (RNDDH), menita, da je šlo za poskus predsednikove žene Martine Moïse in več vladnih predstavnikov, da bi tamkajšnje prebivalstvo podkupili za ustavitev protestov proti predsedniku Moïseju, do pokola pa naj bi prišlo zato, ker se je lokalno prebivalstvo temu uprlo; ker so haitijske organizacije za človekove pravice na Haitiju zaprosile Organizacijo ameriških držav za napotitev misije, ki bi pokol preiskala;
- I. ker so se varnostne razmere v državi od oktobra 2017 drastično poslabšale, saj so bile mirovne sile stabilizacijske misije Združenih narodov na Haitiju (UNSTAMIH) nadomeščene s člani misije MINUJUSTH, katerih osebje je le omejeno policijsko usposobljeno;
- J. ker je v tej državi še vedno hud problem diskriminacija na podlagi spola; ker je indeks neenakosti spolov na Haitiju 0,593, kar ga za leto 2015 uvršča na 142. mesto od 159 držav; ker so na Haitiju sistemski in razširjeni diskriminacija, stigmatizacija, izključenost in nasilje nad osebami LGBTI; ker so mlada dekleta le nizko ali sploh niso izobražena; ker zakonodaja, ki kriminalizira posilstvo in nasilje v družini, ni bila sprejeta do leta 2005, kazenski zakonik že od leta 1835 ni bil spremenjen, ženske in dekleta pa so pogosto deležne neenakega pravnega varstva; ker je bilo 7. novembra 2019 v civilnem zaporu Gonaïves posiljenih 10 zapornic, med njimi 15-letno dekle; ker so v haitijskem zaporskem sistemu že od začetka protestov razširjeni prenaseljenost, pomanjkanje hrane, odsotnost družinskih obiskov in druge nečloveške razmere;
- K. ker večina otrok na Haitiju vse od začetka tega šolskega leta ne more hoditi v šolo; ker sta nepismenost in dostop do izobraževanja na Haitiju veliki težavi, saj je približno polovica vseh državljanov, starih nad 15 let, nepismenih, in ker vsaj 350 000 otrok po vsej državi in mladih ne obiskuje osnovne in srednje šole;
- L. ker se še vedno uporablja sistem *Restavèk*, moderna oblika suženjstva, ko haitijski otroci iz obubožanih domov živijo v drugi družini in tam delajo kot služabniki in so pogosto žrtve zlorabe in slabega ravnanja ter nimajo dostopa do šolanja;
- M. ker Haiti na 168. mestu med svetovnimi državami po indeksu človekovega razvoja Programa Združenih narodov za razvoj (UNDP), kar je še nižje kot prejšnja leta, in

stalno potrebuje humanitarno in razvojno pomoč: ker Haiti po podatkih Svetovne banke ostaja najrevnejša država v Ameriki in ena najrevnejših držav na svetu, saj 59 % prebivalstva živi pod nacionalno mejo revščine, 24 % pod nacionalno mejo skrajne revščine in je več kot 40 % prebivalstva brezposelnega; ker je korupcija v javni upravi zelo razširjena in ker indeks zaznave korupcije organizacije Transparency International za leto 2018 uvršča Haiti na 161. mesto od 180 držav, vključenih v raziskavo;

1. odločno obsoja zatiranje mirnih protestov s strani haitijskih oblasti, pa tudi uporabo smrtonosne sile, samovoljna pridržanja, ustrahovanje, nadlegovanje in spolno nasilje; zahteva, da haitijski organi nemudoma prenehajo uporabljati nezakonito silo proti miroljubnim protestnikom, zlasti strelno orožje in pravo strelivo, ter da ljudem zagotovijo pravico do svobodnega in mirnega demonstriranja; podpira zahteve haitijskega naroda po odpravi korupcije in nekaznovanosti;
2. poudarja, da se morajo vse vpletene strani vzdržati nasilja, da bi preprečili nadaljnjo nestabilnost in trpljenje prebivalstva; poziva vse strani, naj vzpostavijo odkrit, odprt in vključujoč dialog med Haitijci, da bi se bolje odzvali na osnovne potrebe in želje prebivalstva ter zagotovili trajne rešitve za sedanjo politično, gospodarsko in humanitarno krizo;
3. opozarja, da morajo reforma pravosodja, odprava dolgotrajnega pripora pred začetkom sojenja ter boj proti korupciji ostati prednostne naloge, kot je opredeljeno v zadnjem splošnem rednem pregledu; poziva mednarodno skupnost, naj haitijskemu narodu pomaga pri krepitvi neodvisnega in zanesljivega pravosodnega sistema, ki bo omogočal sojenje storilcem in njihovo kaznovanje, ne glede na družbeni položaj;
4. poziva k neodvisni preiskavi poboja v revnem predelu La Saline, nadlegovanja novinarjev in napadov nanje ter smrti, do katerih je prišlo sredi septembra 2019; zahteva sojenje vsem storilcem kaznivih dejanj ter njihovo kaznovanje; ponovno poudarja, da je pomembno, da mediji svobodno poročajo o teh razmerah; poziva vse akterje, naj se vzdržijo napadov na novinarje in jim omogočijo, da poročajo o razmerah v državi; ponovno poudarja, da je treba zagotoviti pravico do mirnega izražanja mnenja in kritike;
5. podpira poziv k organizaciji neodvisne strokovne misije Organizacije ameriških držav, ki bi jo na Haiti poslali za daljše obdobje, da bi se razjasnile številne kršitve človekovih pravic v tej državi, opravile nepristranske, temeljite, pregledne in neodvisne preiskave, povečala odgovornost ter da bi se zagotovili pravica in resnica za družine in preživele, kot zahtevajo nacionalne organizacije za človekove pravice;
6. zavrača vsakršen poskus nekaterih sil, da bi se obnovila diktatura; poudarja, da so za povrnitev zaupanja v politični sistem države nujno potrebni strukturno upravljanje in gospodarske reforme; poudarja, da je treba odpraviti sistemsko korupcijo v vladi, klientelizem in spodkopavanje pravne države;
7. poziva Evropsko službo za zunanje delovanje in veleposlaništvo EU v Port-au-Princeu, naj podpreta popolno demokratično stabilizacijo države ter pomagata odpraviti korupcijo in druge oblike kriminala;
8. pozdravlja dejstvo, da je varnostni svet OZN 16. oktobra 2019 ustanovil integrirani urad Združenih narodov na Haitiju (BINUH), ki naj bi bil zadolžen za svetovanje tamkajšnji vladi pri izboljševanju politične stabilnosti in dobrega upravljanja; poziva OZN, naj ima

še naprej dejavno vlogo v procesu priprave in ohranjanja miru, a naj ne ponavlja napak iz preteklosti; poziva OZN in njene države članice, naj učinkovito preiščejo primere domnevnega spolnega izkoriščanja ali spolne zlorabe s strani mirovnih sil MINUSTAH in nevladnih organizacij na Haitiju ter naj preganjajo storilce teh kaznivih dejanj in žrtvam zagotovijo podporo in odškodnino;

9. poziva EU, naj okrepi in podpre zmogljivost haitijskih organizacij, da prevzamejo vodilno vlogo pri odločanju o vrsti pomoči, ki naj se nudi državi, in upravičencih;
10. poziva haitijsko vlado, naj humanitarnim organizacijam nujno omogoči neoviran dostop, da bodo lahko opravljale svoje dejavnosti, nudile pomoč tistim, ki jo potrebujejo, in delile hrano in drugo življenjsko pomembno pomoč;
11. poziva k odpravi prakse *Restavèk*; poziva haitijsko vlado, naj izvaja ukrepe, ki zagotavljajo registracijo ter fizično in psihološko zaščito otrok, ter naj zagotovi šolanje; poziva EU, naj sodeluje s haitijsko vlado pri izvajanju zakonodajnega okvira za zaščito pravic otrok;
12. poudarja, da se je treba boriti proti nasilju nad ženskami in dekleti, sprejeti zakonodajo proti vsem oblikam nasilja na podlagi spola in dekriminalizirati splav, ki je trenutno prepovedan v vseh okoliščinah, tudi v primerih spolnega nasilja; meni, da je treba izvesti nujne ukrepe za zaščito in podporo žensk in otrok, ki so žrtve spolne zlorabe, kot so zdravstvena in psihološka oskrba ter posebni programi za socialno vključevanje in rehabilitacijo; obsoja skupinsko posilstvo žensk, pridržanih v zaporu Gonaïves; zahteva hitro, nepristransko, neodvisno in učinkovito preiskavo obtožb; opozarja, da država nekoga prikrajša za svobodo, je odgovorna za zagotavljanje njegove integritete in zaščite pred nasilnimi dejanji;
13. obsoja zakon proti osebam LGBTI, ki je bil sprejet leta 2017 in v katerem so prepovedane homoseksualne zakonske zveze, homoseksualnost pa je poleg otroške pornografije, incesta in spolnega izkoriščanja otrok v komercialne namene razlog za to, da se državljanu zavrne potrdilo uglednem statusu; izraža zaskrbljenost zaradi okoliščin v zvezi s smrtjo predsednika skupine za zagovarjanje pravic oseb LGBTQI Kouraj Charlota Jeudyja;
14. poziva haitijsko vlado, naj vzpostavi upravni sistem, ki bo zagotavljal registracijo vseh novorojencev že ob rojstvu, ter naj zagotovi registracijo vseh, ki niso bili registrirani ob rojstvu;
15. poziva k sistematičnemu boju zoper nasilje nad starejšimi;
16. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, državam članicam, podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, svetu ministrov AKP-EU, institucijam Cariforuma, vladi in parlamentu Haitija ter generalnemu sekretarju Združenih narodov.